

Názov predmetu	PREVENTÍVNE LEKÁRSTVO
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 30 hodín
Ročník	tretí
Kód a názov študijného odboru	5361 M praktická sestra
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet preventívne lekárstvo na SZŠ v rámci štátneho vzdelávacieho programu ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, vhodne vybranými poznatkami z mikrobiológie, alergológie, epidemiológie, sociálnej hygieny, prevencie sociálnych a civilizačných chorôb, hygieny životného prostredia, preventívneho pracovného lekárstva, hygieny výživy, hygieny detí a mládeže a ochrany pred ionizujúcim žiarením poskytuje žiakom ucelený systém prevencie. Poznanie významu prevencie umožňuje žiakom tvorivým myslením a konaním správne aplikovať poznatky v praxi. Predmet poskytuje základy pre ďalšie odborné predmety.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania preventívneho lekárstva je osvojenie si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva predmetu. Pochopiť a naučiť sa logicky vysvetliť jednotu organizmu v zdraví a chorobe. Uvedomiť si potrebu svojej aktívnej účasti na tvorbe a ochrane životného prostredia, svojho zdravia a zdravia spoločnosti. Spájať poznatky získané štúdiom predmetu s poznatkami nadobudnutými v iných odborných predmetoch a využiť ich vo svojom ďalšom štúdiu a v povolání.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovaní predmetu preventívne lekárstvo využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- a) **Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote**
 - porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
 - zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.
- b) **Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku**
 - identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
 - posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
 - kriticky hodnotiť získané informácie,
 - pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.
- c) **Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách**
 - prejavovať empatiu a sebareflexiu,
 - pozitívne motivovať seba a druhých,
 - prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Preventívne lekárstvo – úvod	Výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Mikrobiológia	Informačno receptíva - výklad Reproduktívna - riadený rozhovor Výskumná metóda	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Epidemiológia a imunológia	Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Diskusia	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Hygiena životného prostredia	Inscenačné metódy -metóda hrania rolí – role play Diskusia	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Preventívne pracovné lekárstvo	Motivačný výklad Brainstorming Čo bolo v novinách	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Hygiena výživy	Sokratovský rozhovor Analýza prípadov Diskusia	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Hygiena detí a mládeže	Vysvetľovanie Výskumná metóda Rozhovor	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Prevenencia sociálnych a civilizačných ochorení	Stratégia učenia a myslenia EUR Práca s knihou a textom Diskusia	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Poškodenia ionizujúcim m žiarením	Vysvetľovanie Odborný film	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výchovné prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica)
Preventívne lekárstvo - úvod	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	Dataprojektor PC Tabuľa	Odborná literatúra	internet knižnica
Mikrobiológia	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	Dataprojektor PC Tabuľa	Ochranné pomôcky Odborná literatúra	internet knižnica
Epidemiológia a imunológia	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	Dataprojektor PC Tabuľa	Ochranné pomôcky Anatomické obrazy	internet knižnica
Hygiena životného prostredia	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Anatomické obrazy Odborná literatúra	internet knižnica
Preventívne pracovné lekárstvo	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Očkovací kalendár Odborná literatúra	internet knižnica
Hygiena výživy	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Anatomické obrazy Odborná literatúra	internet knižnica
Hygiena detí a mládeže	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Anatomické obrazy Pomôcky na hygienu	internet
Prevencia sociálnych a civilizačných chorôb	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Odborný film	internet knižnica
Poškodenie ionizujúcim žiarením	Rovný, I. a kol.: <i>Preventívne lekárstvo</i> . Osveta. Martin, 1995, s. 273, ISBN 80-217-0574-4	PC Tabuľa Dataprojektor	Odborná literatúra	internet knižnica

ROČNÍK: TRETÍ

ROZPIS UČIVA PREDMETU: PREVENTÍVNE LEKÁRSTVO				1 HODINA TÝŽDENNE, SPOLU 30 HODÍN		
Názov tematického celku vrátane tém	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritéria hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Preventívne lekárstvo – úvod	1		Žiak má:	Žiak:		
Charakteristika preventívneho lekárstva		Biológia Ročník: prvý Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý, druhý, tretí, Anatómia a fyziológia Ročník: prvý	- Vysvetliť ciele preventívneho lekárstva. - Opísať odbory Úradov verejného zdravotníctva, Úradov práce a úlohy štátnej správy. - Vysvetliť pojem prevencia. - Vysvetliť rozdiel medzi pojmom rizikový fakt a príčina. - Zdôvodniť význam výskumov zameraných a zdravie populácie.	- Vysvetľuje ciele preventívneho lekársťva. - Opisuje odbory Úradov verejného zdravotníctva, Úradov práce a úlohy štátnej správy. - Vysvetľuje pojem prevencia. - Vysvetľuje rozdiel medzi pojmom rizikový faktor a príčina. - Zdôvodňuje význam výskumov zameraných na zdravie populácie.	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Mikrobiológia	5		Žiak má:	Žiak:		
Mikrobiológia – náplň, rozdelenie Mikroorganizmus – druhy, vlastnosti Fyziológia mikroorganizmov Patogenita, virulencia		Biológia Ročník: prvý Anatómia a fyziológia Ročník: prvý	- Charakterizovať odbor mikrobiológia. - Popísať druhy a vlastnosti mikroorganizmov. - Charakterizovať životné prejavy rastu a rozmnožovanie mikroorganizmov. - Vysvetliť pojmy patogenita, virulencia.	- Charakterizuje odbor mikrobiológia. - Popisuje druhy a vlastnosti mikroorganizmov. - Charakterizuje životné prejavy rastu a rozmnožovanie mikroorganizmov. - Vysvetľuje pojmy patogenita, virulencia.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Didaktický test

Epidemiológia a imunológia	8		Žiak má:	Žiak:		
Charakteristika epidemiológie Infekcia – formy, štádiá Proces šírenia a prenos nákazy Vnímavosť a odolnosť Protiepidemické opatrenia Infekčné choroby Základné pojmy, imunita, imunitné mechanizmy, antigény a protilátky Základy alergológie Imunizácia - aktívna, pasívna Očkovanie - účinnosť, kontraindikácia Opakovanie za 1. polrok		Biológia Ročník: prvý Anatómia a fyziológia Ročník: prvý Enviromentálna výchova Prostredie a zdravie Ošetrovateľstvo/ Ošetrovateľské techniky Ročník: tretí	- Charakterizovať odbor, jeho históriu, predmet skúmania a metódy práce. - Popísať proces nákazy, jej formy, štádiá a následky. - Vysvetliť spôsoby, podmienky, pôvodcov, rezervoáre šírenia nákazy a jej prenosu. - Charakterizovať vnímavosť odolnosť, popísať formy šírenia nákazy. - Popísať preventívne, profylaktické a represívne protiepidemické opatrenia. - Vysvetliť pojem infekčná choroba a rozdelenie podľa spôsobu a miesta vniknutia mikroorganizmov do tela. - Charakterizovať základné pojmy v imunológii. - Charakterizovať imunizáciu a spôsoby realizácie imunizačného programu. - Opísať účinnosť očkovania - trvalú alebo dočasnú imunitu určiť kontraindikácie imunizácie. - Popísať a vysvetliť základy alergológie.	- Charakterizuje odbor, jeho históriu, predmet skúmania a metódy práce. - Popisuje proces nákazy, jej formy, štádiá a následky. - Vysvetľuje spôsoby, podmienky, pôvodcov, rezervoáre šírenia nákazy a jej prenosu. - Charakterizuje vnímavosť, odolnosť, popísať formy šírenia nákazy. - Popisuje preventívne, profylaktické a represívne protiepidemické opatrenia. - Vysvetľuje pojem infekčná choroba a rozdelenie podľa spôsobu a miesta vniknutia mikroorganizmov do tela. - Charakterizuje základné pojmy v imunológii. - Charakterizuje imunizáciu a spôsoby realizácie imunizačného programu. - Opisuje účinnosť očkovania - trvalú alebo dočasnú imunitu a určuje kontraindikácie imunizácie. - Popisuje a vysvetľuje základy alergológie. - Vysvetľuje pojmy antigén a protilátky.	Písomné skúšanie Ústne skúšanie Ústne frontálne skúšanie	Didaktický test Ústne odpovede

			• Vysvetliť pojmy antigén a protilátka. • Charakterizovať význam protilátok.	• Charakterizuje význam protilátok.		
Hygiena životného prostredia	3		Žiak má:	Žiak:		
Životné prostredie a zdravie Hygiena ovzdušia Hygiena pôdy Hygiena vody Ochrana života a zdravia – prierezová téma		Biológia Ročník: prvý Anatómia a fyziológia Ročník: prvý Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý, druhý, tretí Enviromentálna výchova Prostredie a zdravie Ochrana prírody a zdravia Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana	• Charakterizovať vytváranie krajiny s vyváženými prírodnými a civilizačnými podmienkami života. • Opísať náplň práce verejných zdravotníkov v oblasti hygieny životného prostredia. • Vysvetliť rozdiel medzi ekológiou a environmentálnym zdravím. • Opísať príčiny a následky znečisťovania ovzdušia, pôdy a vody - vznik smogu, kyslých dažďov a ich škodlivé účinky.	• Charakterizuje vytváranie krajiny s vyváženými prírodnými a civilizačnými podmienkami života. • Opisuje náplň práce verejných zdravotníkov v oblasti hygieny životného prostredia. • Vysvetľuje rozdiel medzi ekológiou a environmentálnym zdravím. • Opisuje príčiny a následky znečisťovania ovzdušia, pôdy a vody - vznik smogu, kyslých dažďov a ich škodlivé účinky.	Písomné skúšanie Ústne skúšanie Ústne frontálne skúšanie	Didaktický test Ústne odpovede
Preventívne pracovné lekárstvo	3		Žiak má:	Žiak:		
Zásady ochrany zdravia Charakteristika preventívneho pracovného lekárstva a metódy práce Riziková práca Choroby z povolania Pracovný úraz		Biológia Ročník: prvý Anatómia a fyziológia Ročník: prvý Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý, druhý, tretí	• Vymenovať zásady ochrany zdravia. • Definovať pojmy riziková práca, choroba z povolania a pracovný úraz. • Vysvetliť faktory a následky pôsobenia škodlivých	• Vymenúva zásady ochrany zdravia. • Definuje pojmy riziková práca, choroba z povolania a pracovný úraz. • Vysvetľuje faktory a následky pôsobenia škodlivých faktorov - profesionálne poškodenia zdravia.	Písomné skúšanie Ústne skúšanie	Didaktický test Ústna odpoveď

			faktorov – profesionálne poškodenia zdravia. • Vymenovať a popísať jednotlivé preventívne opatrenia poškodenia zdravia pri práci.	• Vymenúva a popisuje jednotlivé preventívne opatrenia poškodenia zdravia pri práci.		
Hygiena výživy	3		Žiak má:	Žiak:		
Racionálna výživa Podmienky pre prácu s požívatinami Požiadavky na prevádzku zariadení spoločného stravovania Nákazy a otravy z požívatín		Biológia Ročník: prvý Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý, druhý, tretí Chémia Ročník: prvý Ošetrovatel'stvo/ Ošetrovatel'ské techniky Ročník: prvý	• Charakterizovať racionálnu výživu. • Vysloviť názor na súčasné trendy spracovania potravy a nápojov (farbivá, geneticky modifikované potraviny, spôsoby úpravy jedla). • Vymenovať a zdôvodniť podmienky pre prácu s požívatinami. • Vysvetliť pojem alimentárne ochorenia, prvotné a druhotné infikovanie požívatín. • Vysvetliť vznik toxínov v požívatínach, zamorenie jedmi a otravy. • Popísať najčastejšie alimentárne ochorenia a ich príznaky.	• Charakterizuje racionálnu výživu. • Vyslovuje názor na súčasné trendy spracovania potravy a nápojov (farbivá, geneticky modifikované potraviny, spôsoby úpravy jedla). • Vymenúva a zdôvodňuje podmienky pre prácu s požívatinami. • Vysvetľuje pojem alimentárne ochorenia, prvotné a druhotné infikovanie požívatín. • Vysvetľuje vznik toxínov v požívatínach, zamorenie jedmi a otravy. • Popisuje najčastejšie alimentárne ochorenia a ich príznaky.	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Hygiena detí a mládeže	2		Žiak má:	Žiak má:		

Hygiena detí a mládeže Hygiena prevádzky zariadení pre deti a mládež		Biológia Ročník: prvý Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý, druhý, tretí Enviromentálna výchova Prostredie a zdravie Psychológia a pedagogika a profesijná komunikácia Ročník: druhý	• Popísať vývoj a zdravie detí a mládeže vo vzťahu k životným a pracovným podmienkam. • Zdôvodniť význam pohybovej aktivity deti a mládeže. • Riziká pri práci s počítačom. • Charakterizovať osobitosti prevádzky, predškolských zariadení a škôl, vplyv učiteľov a rodičov.	• Popisuje vývoj a zdravie detí a mládeže vo vzťahu k životným a pracovným podmienkam. • Zdôvodňuje význam pohybovej aktivity deti a mládeže. • Popisje riziká pri práci s počítačom. • Charakterizuje osobitosti prevádzky, predškolských zariadení a škôl, vplyv učiteľov a rodičov.	Písomné skúšanie	Didaktický test
Prevenca sociálnych, civilizačných ochorení	2		Žiak má:	Žiak:		
Sociálna hygiena, ochorenia, sociálne lekárstvo Základy psychickej hygieny Prevenca závislostí Prevenca civilizačných ochorení		Biológia Ročník: prvý Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý, druhý, tretí Enviromentálna výchova Prostredie a zdravie	• Vysvetliť pojem sociálna hygiena a psychická hygiena. • Vymenovať typy závislostí. • Opísať spôsoby prevencie závislostí. • Vysvetliť príčiny vzniku civilizačných ochorení a zásady prevencie.	• Vysvetľuje pojem sociálna hygiena a psychická hygiena. • Vymenúva typy závislostí. • Opisuje spôsoby prevencie závislostí. • Vysvetľuje príčiny vzniku civilizačných ochorení a zásady prevencie.	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Poškodenia ionizujúcim žiarením	3		Žiak má:	Žiak:		
Ionizujúce žiarenie, druhy, účinky a zásady ochrany pred ožiarovaním Opakovanie učiva za 2. polrok		Zdravie a klinika chorôb Ročník: prvý, druhý, tretí Enviromentálna výchova	• Popísať druhy ionizujúceho žiarenia a účinky. • Vysvetliť účinky jednotlivých druhov žiarenia na organizmus.	• Popisuje druhy ionizujúceho žiarenia a účinky. • Vysvetľuje účinky jednotlivých druhov žiarenia na organizmus.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Didaktický test

		Dlhodobé programy zamerané na zvyšovanie ekologického vedomia ľudí	• Opísať spôsob ochrany pred ionizujúcim žiarením. • Vysvetliť význam dodržiavania jednotlivých zásad pri prevádzke pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.	• Opisuje spôsob ochrany pred ionizujúcim žiarením. • Vysvetľuje význam dodržiavania jednotlivých zásad pri prevádzke pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.		
--	--	--	--	--	--	--